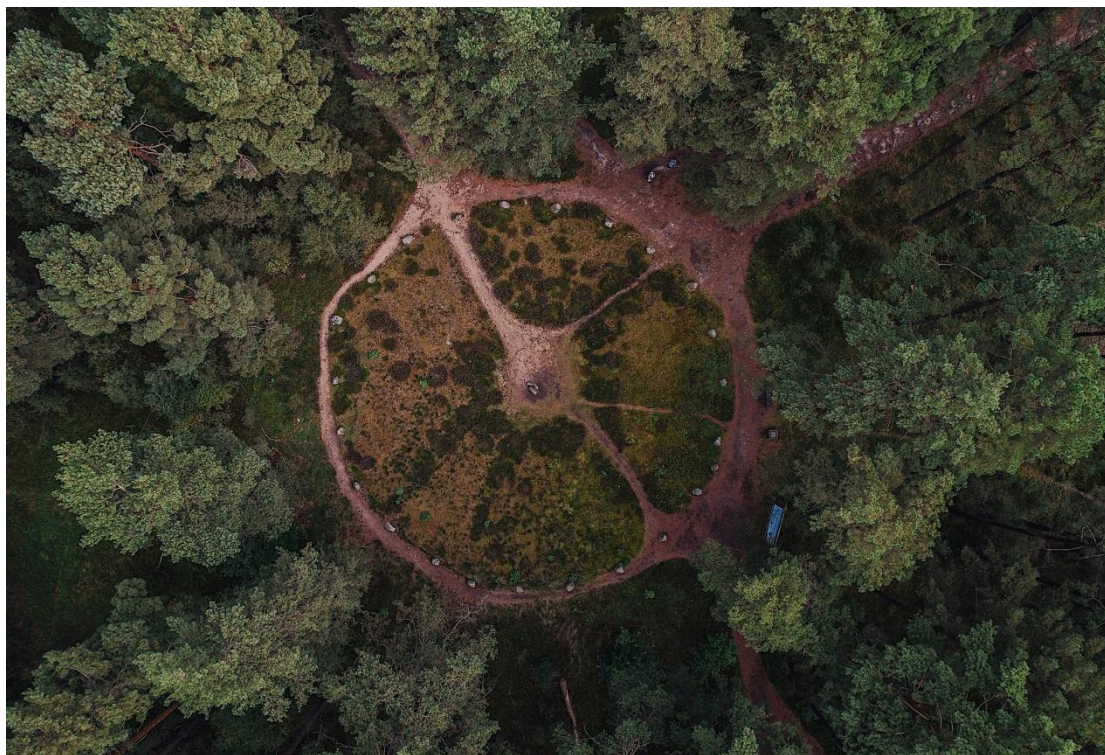

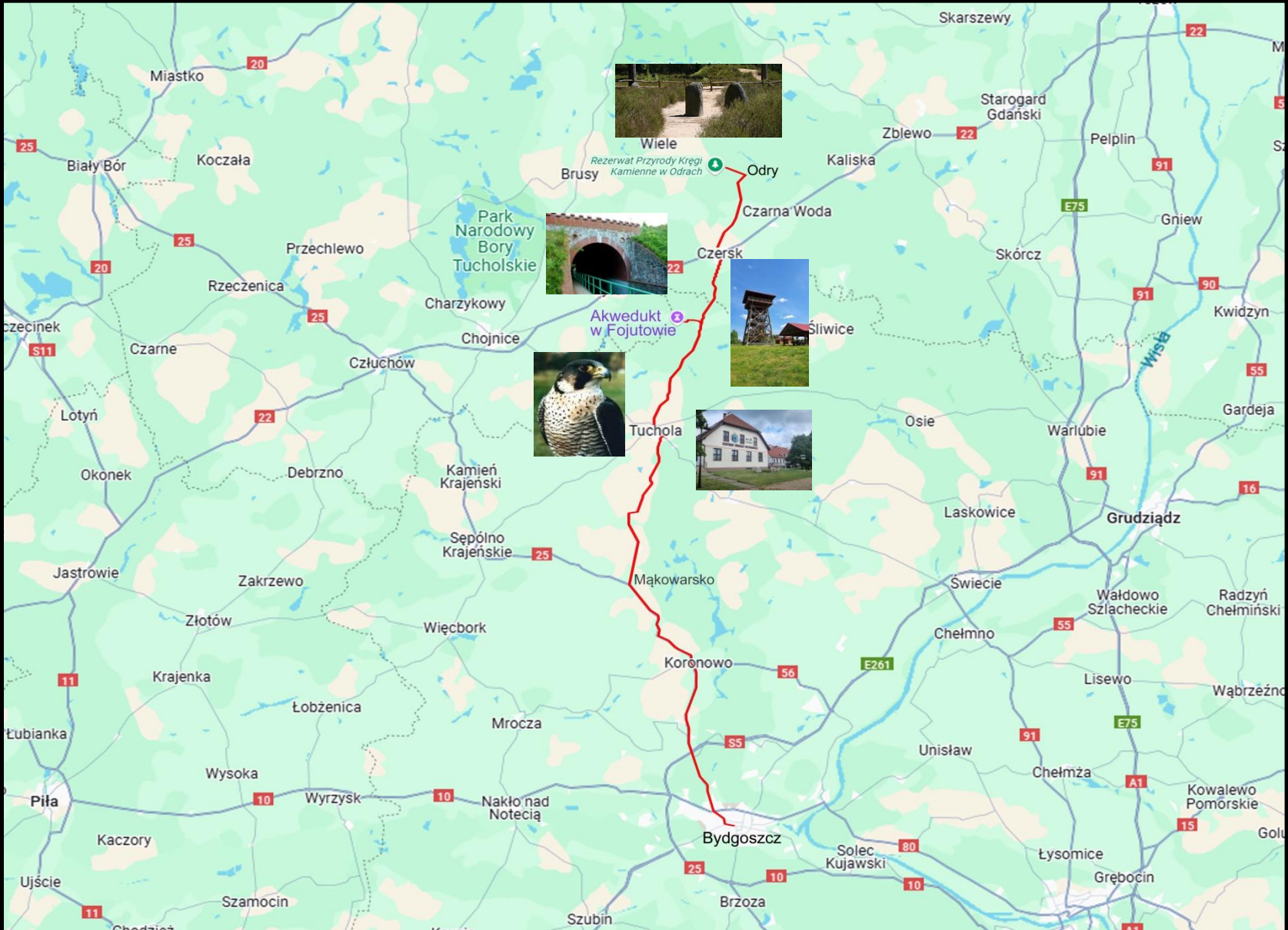
MÓJ KAWAŁEK ŚWIATA

Zapraszam wszystkich uczniów klas 8 na super wycieczkę
przez **Bory Tucholskie, Fojutowo do kamiennych
kręgów w Odrach.**

To będzie niezapomniana przygoda.

Nasza trasa wycieczki ukazana na mapie

Jako pierwsze na trasie mamy Bory Tucholskie to jeden z najczystszych regionów Polski

Wycieczkę zaczynamy o godz. 6.00 z SP 30 w Bydgoszczy.
Autokarem pojedziemy przez Koronowo w kierunku Borów
Tucholskich bogatych w faunę i florę. Jedziemy do **sokolarni**
znajdującej się w **Zespole Szkół Leśnych w Tucholi** obejrzyć
przepiękne ptaki.

Czas przejazdu to:

- 1 godz. 62 km

Sokolarnia

Robimy zdjęcia ptakom

Dowiemy się o programie reinprodukcji sokoła wędrownego

Sokoły są zaobrączkowane i umieszczane w gniazdach adaptacyjnych.

W gniazdach adaptacyjnych sokoły oswajają się z otoczeniem.

Po ok. 10 dniach klatki są otwierane, a sokoły uczą się samodzielnie zdobywać pożywienie.

Sokoły wracają do klatki, w której nadal znajdą pokarm

Po pewnym czasie sokoły muszą sobie radzić same.

Trochę Historii dla miłośników wiedzy

Jednym z pierwszych ośrodków sokolnictwa w Polsce jest Tuchola, Zespół Szkół Leśnych wchodzący obecnie w skład ZSLiA. W roku 1972 za sprawą Czesława Sielickiego-nauczyciela i wychowawcy w ZSL powstała szkolna **sokolarnia**.

Sokolarnia w Tucholi jako jedno ze szkolnych "kótek" zainteresowań od początku swojego istnienia działała dzięki zainteresowaniu ze strony młodzieży szkoły "leśnej".

Po 30 latach swojej działalności **szkolna sokolarnia** przetrzymuje kilkanaście ptaków drapieżnych.

Wśród nich znajduje się kilka gatunków, obok naszych rodzimych jastrzębi, myszołowów i sokołów wędrownych rarogi.

Dlaczego sokolarnia jest ważna dla dzieci i dla młodzieży

Sokolarnia jest ośrodkiem edukacji ekologicznej, gdzie można poznać zwyczaje ptaków drapieżnych i sów.

Podczas zajęć sokolnicy dzielą się swoją wiedzą o ptakach drapieżnych i sowach.

Młodzież dowiaduje się jak sowy i sokoły polują, co może stać się ich łupem, jakie mają zwyczaje.

Czas zwiedzania 1 godzinę.

Kolejny punkt zwiedzania to:
Muzeum Borów Tucholskich w Tucholi
znajdujący się obok Sokolarni, podam adres dla
chętnych

ul. Podgórna 3

89-500 Tuchola

tel. +48 52 334 21 89

muzeum@tuchola.pl

Kupujemy pamiątki

Muzeum czynne od poniedziałku do piątku
w godz. 8:00 - 16:00. W sezonie letnim również
w soboty i niedziele w godz. 10:00 - 16:00.

Muzeum Borów Tucholskich

Z **Sokolarni** udamy się obok do **Muzeum Borów Tucholskich**.
Poznamy tu życie mieszkańców, zwierząt i roślin. Zgromadzono tu
ciekawe eksponaty folkloru borowiackiego. Czas zwiedzania 1h.

Następnie jedziemy do Fojutowa zobaczyć wieżę widokową

Jednym z tych niezwykłych miejsc, które zdecydowanie warto odwiedzić podczas wycieczki w Borach Tucholskich, jest zlokalizowana w **Fojutowie wieża widokowa**.

Jest to niewysoka ukończona w 2010 roku drewniana konstrukcja, która pozwala podziwiać piękno Borów Tucholskich.

Czas dojazdu: 20 minut

A tak wygląda Wieża widokowa w Fojutowie

zwiedzamy ok.0,5 h

Z wieży widokowej w **Fojutowie** można również **zobaczyć Akwedukt**. Ta niewielka, drewniana konstrukcja, gdy wejdziemy na platformę ukazuje, piękno akweduktu nad Wielkim Kanałem Brdy. Wysokość wieży to: zaledwie 15 m.

Opuszczamy wieżę widokową w Fojutowie i jedziemy obok zobaczyć Akwedukt.

Zapisać adres : 89-504 Fojutowo ul, Niwki gmina.

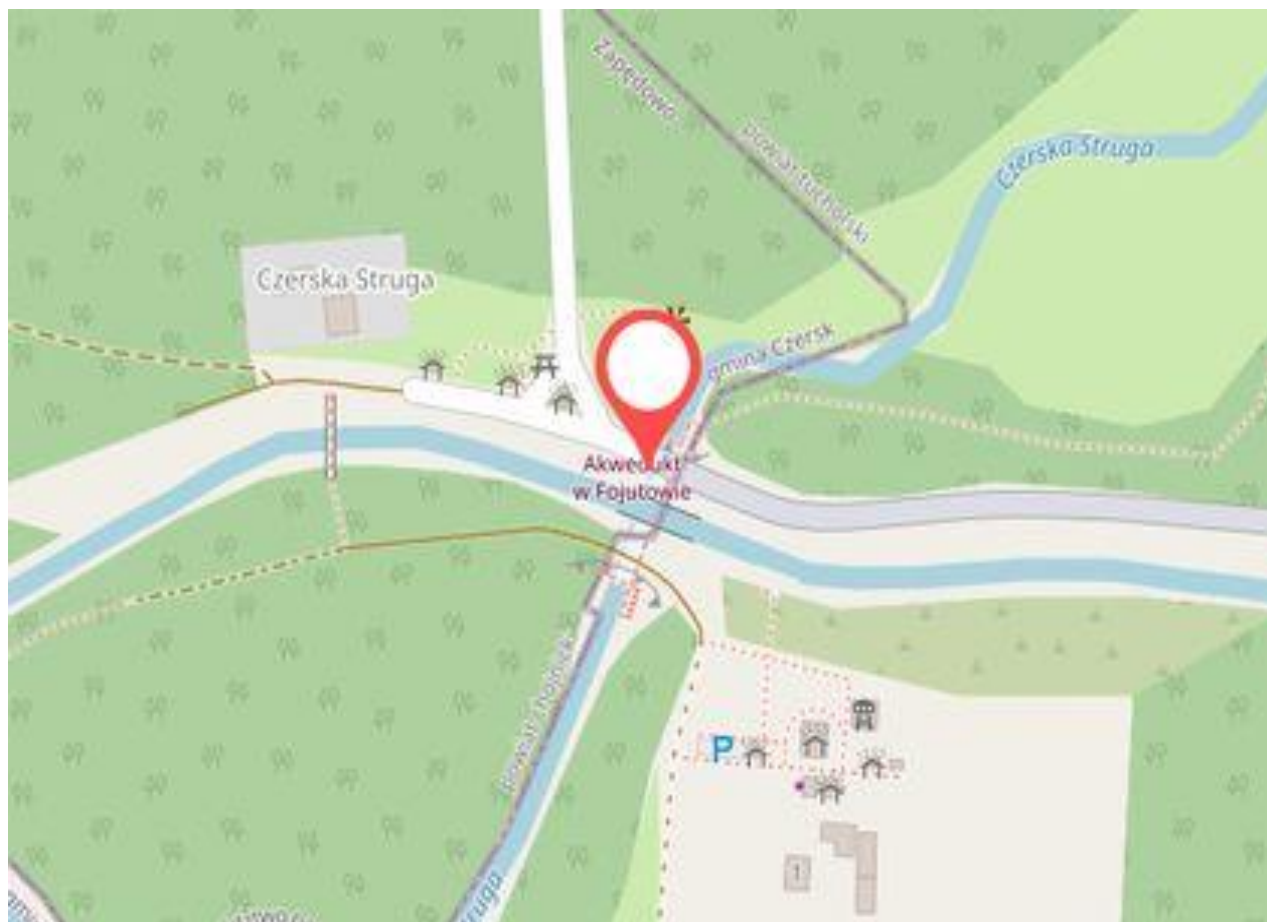
Tuchola

Czas zwiedzania:

0,5 h

Przerwa na obiad.

1 godz.

Przystanek Akwedukt

- **Fojutowo** posiada najdłuższy w Polsce 75 metrowy **Akwedukt**. Budowla z 1843r. wzorowana na rzymskich konstrukcjach, powstała w XIX wieku. Stanowi skrzyżowanie dróg wodnych „Czerskiej Strugi”i znajdującego się nad nią 9 m powyżej, Wielkiego Kanału Brdy.

Warto obejrzeć

Sami zobaczcie akwedukt w Fojutowie- czas zwiedzania pół godziny

W końcu Kamienne Kręgi w Odrach- cel naszej wycieczki

Droga autokarem prowadziła z Bydgoszczy przez Koronowo, Mąkowsko, Tuchola, Kiełpin, Wielka Komorza, Woziwoda, Brody, Fojutowo, mijamy rezerwat przyrody Cisy, Czersk, Nowe Prusy i Odry. Czas dojazdu do Odry z Bydgoszczy to 1 h i 48 minut łącznie 104km.

Kamienne Kręgi w Odrach-

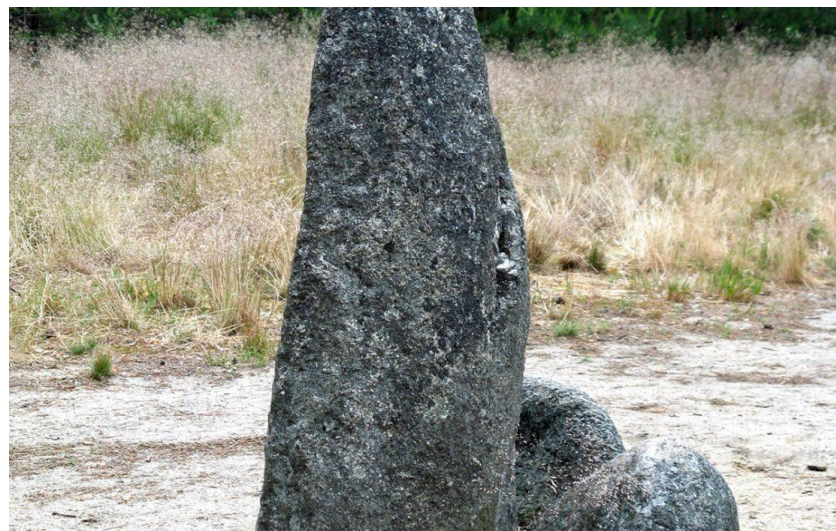
trochę ważnych informacji

Ciekawostką jest występowanie tu gatunków wysokogórskich, których spotkanie na nizinach jest niemożliwe.

Jest tu 40 gatunków porostów i 6 gatunków mchów, które porastają te owiane nutą tajemnicy glazy. Żyjące tu porosty charakteryzują się powolnym wzrostem, a ich wiek określany jest na podstawie rozmiaru plechy i jego przyrostu w ciągu roku.

Trzeba przyjechać i zobaczyć.

Sami ocenicie.

Kamienne kręgi w Odrach jakich nie znacie

- Przyciągają ciekawych wiedzy turystów. Są usytuowane na terenie Rezerwatu Przyrody początki sięgają 1958 roku. Same kręgi pochodzą z okresu wpływów Rzymskich.
- Jest 12 różnej wielkości kręgów i 30 kurhanów. Najmniejszy krąg ma średnicę 15 metrów, największy 33 metry.
- W każdym jest od 16 do 29 kamieni wystających z ziemi na wysokość od 20 do 70 cm. Pośrodku kręgu ustawiony jest jeden lub dwa kamienie.
- Czas wolny na zrobienie przepięknych zdjęć oraz na kanapkę, herbatkę.

Piękny widok Kamiennych Kręgów

Czy wiecie, że

- **Radiesteci** dokonali w **Odrach** swoich pomiarów przez co orzekli elipsę magicznym miejscem, ponieważ promieniowanie w tym miejscu wynosi aż 120 000 jednostek (według skali Bovisa). Promieniowanie już od wartości 50 000 jednostek uznaje się za Boskie.
- Kamienne Kręgi w Odrach są nazywane **polskim Stonehenge**. Są to największe kręgi kamienne w Polsce, a drugie pod względem wielkości w Europie.
- Jest to cmentarzysko składające się z grobowców rodzinnych. Prawdopodobnie **Gotów** z I i II wieku n.e. lub starsze.

Kamienie obrosnięte mchem i porostem

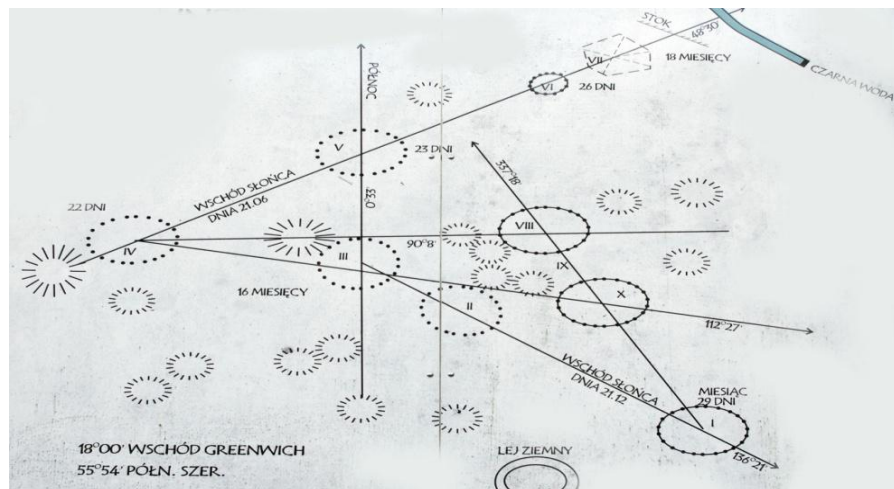

Roślinność w Kamiennych Kręgach w Odrach

- Kamienne kręgi charakteryzuje unikatowa przyroda. Pod ochrona w rezerwacie są porosty żyjące na powierzchni głazów, niektóre z nich mogą mieć tysiące lat.
- Porosty mają postać szarych, żółtawych lub brązowych listkowatych rozet pokrywających głazy.
- Inne to ciemne, szarawe lub żółtawe skupienia skorupki i proszków. Jest ich ok. 85 gatunków, głównie naskalnych z czego połowa jest typowa dla gór.
- Poza porostami wokół kamieni i kurhanów rosną rzadkie i przepiękne wrzosi, jagody, mchy, krzewy i drzewa.
- Teren jest zróżnicowany i trzeba uważać aby nie wejść na kurhan.
- Niektórzy wierzą, że kręgi mają **kosmiczną energię**. Zobaczcie sami.

A teraz widok z lotu ptaka

Do Kamiennych Kręgów można dojechać autokarem pod samą bramę w rezerwacie przyrody.

Na koniec ukształtowanie terenu Odry

- **Rezerwat przyrody nieożywionej** położony jest w południowej części na terenie **Borów Tucholskich**.
- **Kamienne Kregi w Odrach** to ogromny obszar są tu lasy, piękne łąki i oczywiście ogromna polana pełna tajemniczych głazów.
- Na terenie rezerwatu odbywają się imprezy kulturalne związane z kulturą **Gotów**. Miesiącem szczególnym jest wrzesień, wówczas mistycyzmu dodają temu miejscu pięknie kwitnące wrzosey.
- **Wieś Odry leży w gminie Czersk**
- Najbliżej do Odry mają mieszkańcy Chojnic około 40 km.
- Droga dojazdowa z Chojnic jest szeroka i wygodna.
- Ostatni odcinek Odry otacza piękny stary las. Obszar rezerwatu zajmuje ponad 16 hektarów.
- Same kregi znajdują się na płaskim terenie.
- **Wyjazd z Odry o. 18.00- 19.00. Wracamy do Bydgoszczy późnym wieczorem 20.00- 21.00.**

W drodze powrotnej w autokarze dla chętnych sprawdź swoją wiedzę:

a) Gdzie znajdują się kamienne Kręgi

1. w Odrach
2. w Koronowie
3. w Żninie
4. W Inowrocławiu

b) Co ciekawego można zobaczyć w Odrach

1. Jaskinie
2. Jezioro
3. Kopalnie
4. Kamienne Kręgi

c) Co obrasta kamienie w Odrach

- 1. iglaki
- 2. mech i porosty
- 3. grzyby
- 4. kwiaty

d) Co to są kurhany

- 1. stare studnie
- 2. rodzaj rzeźby
- 3. komora grobowa, mogiła
- 4. grotą

Natalia Kwilińska kl. 8a

SP 30 Bydgoszcz

I to już koniec naszej cudownej jednodniowej wycieczki.

Mam nadzieję, że prezentacja się podobała
i zachęci was, aby pojechać i odwiedzić te przepiękne
miejsca.